AGENTSCHAP
UITBETALING
GROEIPAKKET

Beslissing Geschillencommissie nr. 2022/018 van 25 februari 2022

INLEIDENDE SAMENVATTING

Samenloop Belgische en Nederlandse kinderbijslag – Europese Verordening VO 883/2004 – Verschilbetaling

In navolging van de beslissingen nrs. 2019/021, 2020/022 en 2021/008 oordeelde de Geschillencommissie dat – rekening houdende met de Europese samenloopregels waarbij uitkeringen van dezelfde aard van elkaar in mindering worden gebracht – de uitbetalingsactor correct de verschilbetaling heeft toegepast bij samenloop tussen de Belgische kinderbijslag en de Nederlandse kinderbijslag.

Opgroeien

Opgroeien
Geschillencommissie Groeipakket
Hallepoortlaan 27
1060 BRUSSEL
opgroeien.be
groeipakket.be/geschillencommissie

OPGROEIEN REGIE

GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET

BESLISSING

NR. 2022/018

25 februari 2022

REPERTORIUMNR. GC/21/A0320

INZAKE : Mevrouw ……., wonende te ……., ……., ……..;

- Verzoekster –

TEGEN :

……., met maatschappelijke zetel te ……., …… en met als postadres ……;

- Verwerende partij -

1. Over het procedureverloop:

Gelet op het verzoek dat door verzoekster werd ingediend per e-mail d.d. 29 november 2021 bij de Geschillencommissie[1], gericht tegen de beslissing van verwerende partij d.d. 17 november 2021;

[1] Bij de bepalingen van artikel 104, 1e lid van het Decreet van 27 april 2018 (tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid) werd er bij Kind en Gezin (Opgroeien Regie) een geschillencommissie ingericht. In toepassing van het 2e lid van voormeld artikel kan er tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan na afloop van de termijn waarin hij op

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 17 december 2021 waarbij aan verzoekster de ontvankelijkheid van het verzoek werd meegedeeld;

Gelet op het feit dat beide partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen op deze zitting van 25 februari 2022 kunnen komen verdedigen of zich daarbij door een raadsman of een gemachtigde kunnen laten vertegenwoordigen;

Gelet op het feit dat verzoekster via Teams digitaal deelneemt aan de zitting van 25 februari 2022;

Gelet op het feit dat verwerende partij op de zitting van 25 februari 2022 niet is verschenen of zich heeft laten vertegenwoordigen;

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

2. Over de feiten van de zaak:

Verzoekster, alleenstaande met Belgische nationaliteit, woont sedert 2011 alleen in Nederland met haar dochter, …… (° ……..). Zij ontvangt sedert 1998 een invaliditeitsuitkering vanuit België.

Het verzoek heeft betrekking op de terugvordering van de volgens verwerende partij onterecht betaalde aanvullende kinderbijslag vanuit België, gezien de gezinsbijslagen bij voorrang door Nederland worden uitbetaald, wegens de tewerkstelling van de vader in Nederland en aansluitend hierop zijn zelfstandige activiteit.

De verwerende partij geeft per brief van 17 november 2021 immers aan dat er voor de periode van januari tot en met december 2020 geen recht is op aanvullende Belgische kinderbijslag, gezien de bedragen die de verzoekster vanuit Nederland ontvangt, hoger zijn dan de bedragen in België.

Verzoekster gaat niet akkoord met deze terugvorderingsbeslissing, waarbij zij argumenteert dat ze nooit iets gevraagd heeft aan verwerende partij, deze laatste haar op aangeven van de Socialeverzekeringsbank, zijnde de Nederlandse kinderbijslagkas (SVB), in 2019 zelf contacteerde met de vraag om documenten in te vullen, zij vervolgens herhaaldelijk wantrouwig gevraagd heeft of zij daar wel recht op heeft, zij vervolgens eveneens de SVB had gecontacteerd, die haar verzekerde dat er vanuit Vlaanderen aanvullend moest betaald worden, en zij vervolgens dan toch een beslissing tot terugvordering ontving, terwijl ze al schulden heeft bij de Nederlandse belastingen …hetgeen ze als alleenstaande ouder kan missen als kiespijn.

basis van dit decreet een beslissing moet nemen (met uitzondering van de in het 3e lid bepaalde uitzonderingen), alleen beroep worden ingesteld bij deze geschillencommissie.

3. Standpunt van verzoekster:

In haar klacht d.d. 29 november 2021 legt verzoekster vooral de nadruk op het feit dat zij zelf niets gevraagd heeft, ze het absoluut wantrouwde dat ze zomaar gezinstoelagen vanuit België zou ontvangen voor haar Nederlands kind, en uiteindelijk haar wantrouwen toch gegrond bleek.

Zij verwoordde het als volgt:

'(…)

Ik ben geschrokken van deze brief omdat ik plots uit het niets 1425,84 euro moet terugbetalen.
In 2019 heeft het FONS mij een brief gestuurd waarin gevraagd werd mijn financiele gegevens e.a in te vullen dit omdat de SVB de sociale verzekeringsbank van Nederland het FONS had gecontacteerd.

Van het SVB krijg ik kinderbijslag voor mijn dochter ….., zij is geboren in Nederland en heeft een Nederlandse vader.
Ik zelf ben Belgische en ontvang een invaliditeitsuitkering uit Belgie sinds 1998.
Sinds 2011 woon ik alleen met mijn dochter in Nederland, mijn expartner betaalt geen alimentatie, dat weet het SVB en zij weten ook dat elke alleenstaande ouder in Nederland een kindgebonden budget krijgt.

Ik heb altijd gedacht dat ik geen enkel recht op iets van kinderbijslag of toeslag uit België had omdat ik een Nederlands kind had
Ik heb dan ook NOOIT iets aangevraagd bij ……..!
.
Toch heeft het SVB contact opgenomen met …….. in 2019, kreeg ik een brief van jullie met de vermelding dat ik een toeslag uit Belgie zou krijgen.
Verder geen duidelijke uitleg, gewoon de documenten invullen.
Ik wist van niks en vond dit heel vreemd, vertrouwde dit niet en dat heb ik in vele mails naar Mevrouw ……. ook heel erg duidelijk gemaakt.
Ik wou zelfs die toeslagen niet, geld krijg je niet zomaar kado! Waar zit de fout?
Ik wou er echt zeker van zijn dat dit allemaal echt klopte, dat ik niet voor onaangename verassingen kwam te staan.
Als alleenstaande ouder kan ik mij echt geen financiële zorgen of schulden veroorloven!!
Ik heb al een schuld bij de Nederlandse belastingen door de onduidelijke en warrige info van het SVB in verband met de kinderbijslag.
Mevrouw …….. heeft mij duidelijk gemaakt dat ik mij geen zorgen hoefde te maken, ik had recht op die Belgische toeslag.

Ik had voor alle zekerheid toch ook het SVB ingeschakeld omdat zij op de hoogte zijn van mijn inkomen en situatie en die zeiden mij dat België het verschil moest bijpassen in de kinderbijslag vandaar dat zij …….. hadden ingeschakeld.

Ik was zo bang want het SVB zei zelf dat het niet echt duidelijk was welk land nu wat moet betalen en dat de communicatie tussen de instanties niet vlot verliep.
Maar ik heb beide instanties toch vertrouwd, je verwacht en vertrouwt op hun kennis, samenwerking en administratie binnen de EU regelgeving en nu krijg ik deze brief.
Ik ben echt ingestort, dat mag u weten. Wanhopig ben ik zelfs en dit vlak voor de feestdagen ook nog.
Nu moet ik toch alles gaan terugbetalen!!!!

En dit is niet mijn fout, echt niet.
Alles heb ik goed aangegeven, ik heb het zo vaak aan mevrouw …… gevraagd of het echt allemaal in orde zou zijn, of er ik echt recht op had en dat ik echt niets moet gaan terug betalen.
Ik heb al die mails, die zal ik u sturen.
Dit kan toch niet, ik zit tussen 2 landen, 2 instanties die mekaar tegenwerken merk ik.
En ik ben daar de dupe van.
Ik kan dit bedrag niet terug betalen en wat volgt er nog? (…)'

Ter zitting legt de verzoekster er de nadruk op dat zij zelf al het nodige heeft gedaan wat zij kon doen; er werd haar steeds bevestigd dat de aanvullende betaling terecht was; in die zin was zij zeer verbaasd een brief inzake de terugvordering te hebben ontvangen. De verzoekster stipt volledigheidshalve aan dat zij beroep gedaan heeft op de Nederlandse Nationale Ombudsdienst maar er nog geen uitspraak gekend is. Evenwel stelt de Geschillencommissie vast dat dit aspect geen invloed heeft op de uitspraak van de Commissie in het kader van het voorliggende geschil.

4. Standpunt van verwerende partij:

Per e-mail d.d. 7 januari 2022 werd het officieel standpunt van de verwerende partij meegedeeld aan het secretariaat van de Geschillencommissie.

Verwerende partij verwoordde het als volgt:

- *'Mevrouw ……. woont in Nederland met één kind*

- *Op 15/05/2019 ontvingen we een verzoek van de sociale verzekeringsbank om na te gaan of er ingevolge de invaliditeitsuitkering van mevrouw ……. recht bestaat op Belgische kinderbijslag voor haar dochter ……..*

- *Aangezien betrokkene niet werkt in Nederland en een invaliditeitsuitkering krijgt vanuit Vlaanderen maakt betrokkene aanspraak op kinderbijslag en Groeipakket vanuit Vlaanderen.*

- *De vader van het kind was in Nederland tewerkgesteld en aansluitend zelfstandige waardoor de Nederlandse kinderbijslag bij voorrang verschuldigd is (art. 68 V.O. 883/2004) volgens verklaring SVB (1/4/2020). Een opgave van de bedragen van de Nederlandse kinderbijslag over de periode van 04/2014 tot 06/2020 werd vermeld alsook de verklaring dat ze geen bedragen hadden betreffende het Kindgebonden Budget en kinderopvangtoeslag.*

- *Het dossier werd geregulariseerd vanaf oktober 2014. Op basis van de gegevens van het SVB ontving mevrouw rond 6 mei 2020 de aanvullende kinderbijslag voor de periode van oktober 2014 tot en met december 2018. Er werd 4778,81 euro gestort. Op 14 mei 2020 ontving ze de toeslag van langdurige zieken voor de periode van oktober 2014 tot en met december 2018 en de kinderbijslag en toeslag vanaf 2019 tot april 2020.Dit betrof een bedrag van 2736,14 euro.*

- *In een schrijven op 4 mei 2020 werd mevrouw over de bovenstaande betalingen op de hoogte gebracht. In de brief werd tevens gemeld dat ze elke maand een veilig*

voorschot[2] van 118,82 euro zal ontvangen. Er stond in de brief vermeld dat indien ze geen ziekte-uitkering meer ontvangt of indien ze KGB of KOT krijgt, ze ons zo snel mogelijk op de hoogte dienst te brengen.

- *Op basis van de gegevens van het SVB voor 2020 werd er vastgesteld dat betrokkene KGB €364,58 per maand ontving voor de periode van januari 2020 tot en met december 2020. Betrokkene heeft hierover niets gemeld. De gezinsbijslag van Nederland was hierdoor zo hoog dat Vlaanderen geen aanvullende bijdrage verschuldigd was in 2020. Het bedrag van 118,82 X 12 = 1425,84 euro werd hierdoor teruggevorderd.*

- *Intussen ontvingen wij opnieuw een herziening van de Nederlandse bedragen van de gezinsbijslag over het jaar 2018 waarbij de definitieve bedragen van het Kindgebonden Budget vastgesteld werden op €354,42 per maand met als gevolg een bijkomend debet vanuit …….. voor een bedrag van €1797,72. Dit werd aan mevrouw meegedeeld op 06/12/2021.*

- *Er werd een brief aan de SVB verstuurd met de vraag om de beide saldi aan 10% in te houden op de verschuldigde Nederlandse gezinsbijslag.*

- *Aan mevrouw werd een mail gestuurd waarin vermeld werd dat wij aan de SVB vragen om inhoudingen van 10% te verrichten op de toekomstige Nederlandse gezinsbijslag zodat zij, gezien haar financiële toestand, het saldo niet binnen de 45 dagen hoeft aan te zuiveren. (…)'*

5. Beoordeling in rechte:

5.1. Vaststelling bevoegde deelentiteit

Artikel 2, lid 1 en 2 Groeipakketdecreet bepaalt:

'Dit decreet is van toepassing onder voorbehoud van de toepassing van de samenwerkingsakkoorden, vermeld in artikel 92bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot

[2] Een "veilig voorschot" is een verschilbetaling die gebeurt op een moment dat de UA de exacte bedragen die door de andere lidstaat zijn betaald nog niet kent.

Dit is een werkwijze die de UA toepast in dossiers waarin Vlaanderen per verschil moet betalen met een andere lidstaat. Aangezien men ook voor deze dossiers maandelijks betaalt, moet men rekening houden met het door de andere lidstaat betaalde bedrag. Dit bedrag is meestal niet op voorhand gekend en wordt één keer per jaar (voor het afgelopen jaar dan) opgevraagd aan het orgaan van de andere lidstaat.

Omdat men die bedragen niet kent op het moment van de maandelijkse betaling, werkt men met voorschotten. Om (zo) zeker (mogelijk) te zijn dat de UA niet te veel betaalt en om zo terugvorderingen te vermijden, verhoogt men dat buitenlandse bedrag van het vorige jaar en rondt men de verschilbetaling af.

Op deze manier kan de UA maandelijks betalen en vermijdt ze (zo veel mogelijk) debetten die na afloop van een jaar moeten teruggevorderd worden als bij de opvraging van de uitbetaalde bedragen blijkt dat die hoger waren dan ingeschat.

hervorming der instellingen en de bepalingen van het Unierecht, internationale verdragen en protocollen.

Het samenwerkingsakkoord van 6 september 2017 tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de aanknopingsfactoren, het beheer van de lasten van het verleden, de gegevensuitwisseling inzake de gezinsbijslagen en de praktische regels betreffende de bevoegdheidsoverdracht tussen de kinderbijslagfondsen bepaalt daarbij onder toepassing van artikel 23 van de Grondwet de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap inzake de gezinsbijslagen *overeenkomstig de aanknopingsfactoren in artikel 2 van het betrokken samenwerkingsakkoord.'*

Artikel 2 van dit samenwerkingsakkoord leert ons via de aanknopingsfactoren welke deelentiteit bevoegd is inzake gezinsbijslagen:

De volgende aanknopingsfactoren bepalen de uitsluitend bevoegde deelentiteit, in deze volgorde:

'*1.(…)*
2.(…)
3. De lokalisatie van de vestigingseenheid of, wanneer dat gegeven niet beschikbaar is, van de exploitatiezetel van de huidige werkgever of van de laatste werkgever van de sociaal verzekerde in België;
(…)'

In casu werkte verzoekster, volgens de informatie die ze aan het secretariaat verstrekte, tijdens de periode van 1988 tot 1995 voor een werkgever gevestigd in Vlaanderen (gezien ze een invaliditeitsuitkering ontvangt vanuit Vlaanderen), bijgevolg is Vlaanderen bevoegd.

In de Toelichtingsnota nr. 3 van 21 december 2018 over de vaststelling van de bevoegd*e* deelentiteit van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket, wordt uitgelegd dat artikel 3, eerste lid van het samenwerkingsakkoord de gezinsleden limitatief opsomt met wie rekening moet worden gehouden om te bepalen in welke mate de bevoegde deelentiteit, in overeenstemming met artikel 2, moet tussenkomen in het kader van de Europese regelgeving. Om te bepalen of België op basis van de Europese Verordeningen bij voorrang of aanvullend bevoegd is, wordt in de bijlage bij het samenwerkingsakkoord een overzicht gegeven van de categorieën van rechten: op basis van arbeid, op basis van een pensioen, op basis van de woonplaats of wezenbijslag.

Voortaan worden dus enkel voor die sociaalverzekerden de socioprofessionele situaties bedoeld in de bijlage van het samenwerkingsakkoord onderzocht in het licht van de artikelen 67, 68 en 69 van de Europese verordening 883/2004.

'Artikel 3. Europese Verordeningen
Voor de toepassing van Europese verordeningen wordt het personeel toepassingsgebied met betrekking tot de sociaal verzekerde die het recht verkrijgt in het kader van de gezinsbijslagen beperkt tot de ouder, tot de persoon die geen bloed- of aanverwant is tot en met de derde graad van die ouder en met wie de ouder feitelijk of wettelijk samenwoont en tot de echtgeno(o)t(e) van de ouder met betrekking tot hun eigen of gemeenschappelijke kinderen.

Voor de toepassing van verordening 883/2004 zijn de socioprofessionele situaties waarmee rekening wordt gehouden om een recht op gezinsbijslagen te verkrijgen in de bijgevoegde tabel opgenomen. Die tabel kan door de regeringen van de bevoegde deelentiteiten gezamenlijk worden gewijzigd via een samenwerkingsakkoord.'

5.2. Respect voor het unierecht

Uit artikel 2, derde lid Groeipakketdecreet volgt dat de internationaal toepasselijke regels uit het Unierecht hun gelding blijven hebben en het decreet daaraan geen afbreuk wil doen:

'(…)
Nadat de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap werd vastgesteld op basis van het in het tweede lid vermelde samenwerkingsakkoord, zullen de aanwijsregels uit verordening (EG) nr. 883/2004 de samenloop met andere lidstaten van de Europese Unie bepalen.'

Bedoeld wordt de Verordening (EG) nr. 883/2004 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 29 april 2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels.

Personele werkingssfeer:
Deze is van toepassing *op onderdanen van een lidstaat, staatlozen en vluchtelingen, die in een van de lidstaten wonen, en op wie de wetgeving van een of meer lidstaten van toepassing is of geweest is, alsmede op hun gezinsleden en hun nabestaanden,* zo bepaalt artikel 2.

Deze Verordening is van toepassing op gezinsbijslagen, zo blijkt uit artikel 3:

'Materiële werkingssfeer

1. Deze verordening is van toepassing op alle wetgeving betreffende de volgende takken van sociale zekerheid:

(…)
j) gezinsbijslagen.'

De gezinsbijslagen worden onder titel I, Algemene bepalingen in artikel 1, gedefinieerd als volgt:

'*Voor de toepassing van deze verordening worden onder gezinsbijslagen verstaan alle verstrekkingen en uitkeringen ter tegemoetkoming van de gezinslasten, met uitzondering van voorschotten op onderhoudsbijdragen, en de in bijlage I vermelde bijzondere uitkeringen bij geboorte of adoptie.'*

Verder wordt een gelijke behandeling gegarandeerd voor hen die in een andere lidstaat wonen als de onderdanen van die staat; zo stelt artikel 4 van de Verordening:

'Tenzij in deze verordening anders is bepaald hebben personen op wie de bepalingen van deze verordening van toepassing zijn, de rechten en verplichtingen voortvloeiende uit de wetgeving van elke lidstaat onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van die staat.

5.3. Samenloop

Indien er een samenloop van rechten is doordat zoals in het dossier van verzoekster er een invaliditeitsuitkering ontvangen wordt vanuit België, maar er ook een tewerkstelling is in Nederland, terwijl de woonplaats van het gezin zich in Nederland bevindt, bepaalt artikel 68 VO 883/2004 de hiernavolgende prioriteitsregels:

'1. Indien gedurende hetzelfde tijdvak en voor dezelfde gezinsleden in uitkeringen is voorzien op grond van de wetgeving van meer dan een lidstaat, zijn de volgende prioriteitsregels van toepassing:

a) indien door meer dan een lidstaat uitkeringen verschuldigd zijn op verschillende gronden, is de volgorde van prioriteit de volgende: eerst de rechten verkregen op grond van werkzaamheden, al dan niet in loondienst, vervolgens de rechten verkregen op grond van een pensioen, en ten slotte de rechten op grond van de woonplaats.

b) (…)

Hieruit volgt dus dat Nederland bij voorrang bevoegd is om de gezinsbijslag te betalen aangezien de vader in Nederland werkt en het kind daar verblijft.[3]

5.4. Verschilbetaling

Of de uitkeringen waarop door de samenloop recht is in beide lidstaten, volledig, dan wel per verschil kunnen betaald worden, is bepaald in artikel 68, 2):

'2. Bij samenloop van rechten worden de gezinsuitkeringen toegekend overeenkomstig de wetgeving die volgens lid 1 als prioritair is aangemerkt. De rechten op gezinsuitkeringen die verschuldigd zijn op grond van de andere betrokken wetgeving of wetgevingen, worden geschorst ter hoogte van het bedrag dat bij de wetgeving van de eerste lidstaat is vastgesteld en, zo nodig, wordt het deel dat dit bedrag overschrijdt uitbetaald in de vorm van een aanvullende toeslag. (…)'

Hieruit blijkt dat uitkeringen van dezelfde aard in mindering mogen gebracht worden van elkaar. De classificatie van de 'verschillende' gezinsbijslagen in functie van de aard van de tegemoetkoming is dus van belang in geval van samenloop. Dat verstrekkingen en uitkeringen van dezelfde aard van elkaar in mindering worden gebracht, werd reeds gesteld in het arrest Wiering van het Europees Hof van Justitie van 8 mei 2014 (het Hof oordeelde hier dat het Duitse *Elterngeld* en de Nederlandse kinderopvangtoeslag niet van dezelfde aard zijn in de zin van de artikelen 10 en 68 van Verordening (EG) 883/2004, zodat het Duitse *Elterngeld* niet in mindering mag worden gebracht op de Nederlandse kinderopvangtoeslag.)

De Geschillencommissie vestigt de aandacht op de kwalificatie van het Nederlandse kindgebonden budget (='maandelijkse bijdrage bovenop kinderbijslag voor gezinnen, bedoeld voor gezinnen met lagere en middeninkomens') door Nederland als gezinsbijslag in de zin van de Verordening (EG) nr. 883/2004[4], reden waarom, bij toepassing van het arrest Wiering, de verschilbetaling kan toegepast worden.

[3] Zie (nog toepasselijke) CO 1383 van 11 mei 2010 (nieuwe versie - mei 2014) - Verordeningen 883/2004 en 987/2009: nieuwe Europese socialezekerheidsverordening van toepassing vanaf 1 mei 2010.

[4] Cf. beslissing van de Europese Commissie die als zodanig door de Nederlandse Minister van Sociale Zaken is aanvaard en geïmplementeerd (cf. Omzendbrief CO 949 bijlage 71/2 van 14 januari 2010 – Kinderopvangtoeslag (KOT), Kindertoeslag (KIT) en Kindgebonden budget (KGB): Nederlandse uitkeringen gelijkgesteld met gezinsbijslag. Invloed op de verschilbetaling van de Belgische kinderbijslag. Inhoudingen op nog verschuldigde Nederlandse bijslag), zie https://gpedia.groeipakket.be/nl/regulations/european-regulations/institutional-circulars/CO_0949_071_002.

De Belgische kinderbijslag en het Nederlandse kindgebonden budget zijn dus uitkeringen van dezelfde aard in de zin van artikel 10 van de VO (EG) 883/2004.

5.5. Beslissingen van de Geschillencommissie nrs. 2019/021, 2020/022 en 2021/008

De Geschillencommissie vestigt de aandacht op haar eerdere uitspraken d.d. 20 december 2019, 20 november 2020 en 12 februari 2021 in gelijkaardige zaken:

-beslissing nr. 2019/021: '*Omwille van alle voorgaande elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat, omwille van de door Nederland gegeven kwalificatie van de Nederlandse kinderopvangtoeslag als gezinsbijslag in de zin van de Verordening (EG) nr. 883/2004, de verschilbetaling i.c. kan toegepast worden.*
De Geschillencommissie oordeelt dan ook dat de verweerder de verschilbetaling terecht toegepast heeft, rekening houdende zowel met de reeds in Nederland toegekende kinderbijslag als de kinderopvangtoeslag.'

-beslissing nr. 2020/022: '*Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering op basis van alle voormelde elementen ontvankelijk doch ongegrond is, in die mate dat verweerder terecht de verschilbetaling toegepast heeft, rekening houdende zowel met de reeds in Nederland toegekende kinderbijslag met inbegrip van de kinderopvangtoeslag.'*

-beslissing 2021/008: *'Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering op basis van alle voormelde elementen ontvankelijk doch ongegrond is, in die mate dat verweerder terecht de verschilbetaling toegepast heeft, rekening houdende met de reeds in Nederland toegekende kinderbijslag met inbegrip van de kinderopvangtoeslag. Dit betekende voor de periode januari-juni 2020 dat er geen aanvullend recht was vanuit België en voor de periode juli-december 2020 wel een aanvullend recht kon betaald worden vanuit België. Er kan namelijk enkel per verschil betaald worden indien de bedragen van de Nederlandse kinderbijslag plus de kinderopvangtoeslag lager liggen dan de bedragen van het Groeipakket (cf. het basisbedrag in het Belgische Groeipakket bedroeg tijdens de betwiste periode 163,20 EUR).'*

5.6. Fout van de administratie?

Uit de bewoordingen van het verzoekschrift zou men kunnen afleiden dat verzoekster suggereert dat de verwerende partij een fout begaan heeft bij het onderzoek naar het toekennen van de toelagen.
('Ik was zo bang want het SVB zei zelf dat het niet echt duidelijk was welk land nu wat moet betalen en dat de communicatie tussen de instanties niet vlot verliep.
Maar ik heb beide instanties toch vertrouwd, je verwacht en vertrouwt op hun kennis, samenwerking en administratie binnen de EU-regelgeving en nu krijg ik deze brief.')

Het verdient daarom nader onderzoek of er een fout door de verwerende partij aan de basis zou kunnen liggen van de betaling.

5.6.1. Opportuniteit van de terugvordering van het onverschuldigde bedrag

- **Algemene principes**

-Artikel 1376 BW en artikel 103, §1, eerste lid, Groeipakketdecreet:

Conform de bepalingen van artikel 1376 BW is diegene die per vergissing of met zijn weten iets ontvangen heeft dat hem niet verschuldigd was, verplicht het terug te geven aan diegene van wie hij het onverschuldigde heeft ontvangen.

In dezelfde zin bepaalt artikel 103, §1, eerste lid Groeipakketdecreet:
"Onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden teruggevorderd, behalve in de gevallen waarin een dergelijke terugvordering wordt uitgesloten door dit decreet, door inhoudingen, verricht door de uitbetalingsactor, overeenkomstig het bepaalde in artikel 1410, §4, van het Gerechtelijk Wetboek, op nog te betalen toelagen in het kader van het gezinsbeleid."

-Fout van de uitbetalingsactor: artikel 92, §1, 1° en 2° lid Groeipakketdecreet:

De bepalingen van artikel 92, § 1, eerste en tweede lid Groeipakketdecreet vormen een uitzondering op dit algemene principe van de terugvordering van onverschuldigd betaalde toelagen in de mate dat wordt gesteld dat:
"Als de uitbetalingsactor vaststelt dat een beslissing over toelagen in het kader van het gezinsbeleid aangetast is door een juridische of materiële fout, trekt hij die beslissing in en neemt hij op eigen initiatief een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de datum waarop de ingetrokken beslissing is ingegaan of had moeten ingaan, met behoud van de toepassing van de bepalingen van hoofdstuk 2 van deze titel.

Als het gaat om een fout van de uitbetalingsactor, waarvan de begunstigde zich normaal geen rekenschap kan geven, en het bedrag van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid kleiner is dan het bedrag dat aanvankelijk was toegekend, neemt de uitbetalingsactor een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de eerste dag van de maand na de kennisgeving ervan."

De Memorie van toelichting betreffende het Groeipakketdecreet bevat hierover de volgende toelichting:
"Dit artikel regelt de situatie waarin een beslissing van een uitbetalingsactor aangetast is door een juridische of materiële fout.
De uitbetalingsactor die een juridische of materiële fout vaststelt, trekt de oorspronkelijke beslissing in en neemt een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op datum van de oorspronkelijke beslissing. Van bovenstaand principe wordt afgeweken wanneer de fout te wijten is aan de uitbetalingsactor en het bedrag waarop de begunstigde recht heeft op grond van de nieuwe beslissing kleiner is dan wat aanvankelijk was toegekend. In dat geval heeft de nieuwe beslissing enkel uitwerking voor de toekomst. De ratio legis is duidelijk dat de begunstigde niet de gevolgen moet dragen van een fout van de uitbetalingsactor. Het moet echter gaan om een fout die de begunstigde redelijkerwijze niet kon opmerken.
Indien een begunstigde bijvoorbeeld een bedrag ontvangt waarvan hij redelijkerwijze moest beseffen dat hij daarop geen recht had, dan zal de nieuwe beslissing wel uitwerking hebben op datum van de oorspronkelijke beslissing en kan dus geen toepassing gemaakt worden van de uitzondering."

-Toepassing van de voormelde principes inzake terugvordering bij fout van de administratie in casu:

De Geschillencommissie meent dat de verwerende partij geen fout kan worden verweten, aangezien deze laatste gecontacteerd werd door de Socialeverzekeringsbank te Nederland om eventueel aanvullend gezinstoelagen toe te kennen, en de verwerende partij ervan mocht uitgaan dat er geen

kindgebonden budget werd betaald in Nederland, informatie waar de verwerende partij zelf niet over kan beschikken of die zij zelf niet kan controleren op zijn juistheid.

Verwerende partij heeft in haar schrijven van 4 mei 2020 aan verzoekster gewezen op het feit dat zij de informatie diende mee te delen, indien zij toch kindgebonden budget of kinderopvangtoeslag, betaald in Nederland, zou ontvangen. *('In een schrijven op 4 mei 2020 werd mevrouw over de bovenstaande betalingen op de hoogte gebracht. In de brief werd tevens gemeld dat ze elke* maand *een veilig voorschot van 118,82 euro zal ontvangen. Er stond in de brief vermeld dat indien ze geen ziekte-uitkering meer ontvangt <u>of indien ze KGB of KOT krijgt, ze ons zo snel mogelijk op de hoogte dient te brengen.')</u>*

V0 987/2009[5] stelt daarover in het Hoofdstuk over Bepalingen inzake samenwerking en gegevensuitwisseling' in artikel 3, lid 2 ('Tussen de betrokkenen en de organen uit te wisselen informatie en wijze van uitwisseling'):

'Degenen op wie de basisverordening van toepassing is, zijn verplicht het bevoegde orgaan alle informatie, documenten en bewijsstukken te verstrekken die nodig zijn voor de vaststelling van hun situatie of van die van hun gezin, voor de vaststelling en het behoud van hun rechten en plichten, alsook voor de vaststelling van de toepasselijke wet geving en de daaruit voor hen voort vloeiende verplichtingen.'

Achteraf bleek uit informatie bezorgd door de SVB aan verwerende partij dat voor het jaar 2020 toch kindgebonden budget was uitbetaald aan verzoekster. Verwerende partij benadrukt dat betrokkene dit niet had gemeld. Indien dit wel was meegedeeld, dan was deze onverschuldigde betaling niet of deels niet gebeurd.
('Op basis van de gegevens van het SVB voor 2020 werd er vastgesteld dat betrokkene KGB €364,58 per maand ontving voor de periode van januari 2020 tot en met december 2020. <u>Betrokkene heeft hierover niets gemeld.</u> De gezinsbijslag van Nederland was hierdoor zo hoog dat Vlaanderen geen aanvullende bijdrage verschuldigd was in 2020. Het bedrag van 118,82 X 12 = 1425,84 euro werd hierdoor teruggevorderd.')

Er dient volgens de Geschillencommissie bijgevolg te worden besloten dat er geen fout van de verwerende partij ten grondslag ligt aan de onverschuldigde betalingen, zodat het voordeel van de bepalingen van artikel 92, § 1, eerste en tweede lid Groeipakketdecreet in casu geen toepassing kan vinden. Er kon dus wel teruggevorderd worden door de verwerende partij.

In die zin dient hier dan ook niet verder te worden nagegaan of verzoekster zich al dan niet rekenschap kon geven dat de betaling onverschuldigd was.

5.7. Afzien van terugvordering

Verzoekster vraagt niet rechtstreeks om af te zien van de terugvordering in haar verzoekschrift, maar zegt wel dat ze deze som, wegens haar situatie als alleenstaande moeder met beperkt inkomen en haar reeds bestaande schulden bij de Nederlandse belastingen, niet kan terugbetalen. ('*Ik kan dit bedrag niet terugbetalen en wat volgt er nog? (…)')*

[5] Verordening (EG) nr. 987/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 tot vaststelling van de wijze van toepassing van Verordening (EG) nr. 883/2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels.

De bepalingen van artikel 13, eerste t.e.m. derde lid van het 'BVR van 13 juli 2018 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigden in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BVR Rechten en plichten begunstigden)' stellen dat:
"De schuldenaar aan wie een beslissing tot terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag is meegedeeld, kan bij de uitbetalingsactor, waarbij de schuld is ontstaan, een verzoek indienen om van die terugvordering af te zien. De uitbetalingsactor die dat verzoek ontvangt, stuurt een ontvangstbewijs naar de begunstigde.

Een verzoek, in de zin van het eerste lid, om af te zien van de terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag kan alleen ingewilligd worden als de schuldenaar voldoet aan de volgende twee voorwaarden:
1° te goeder trouw zijn;
2 zich in een onzekere financiële situatie bevinden.

In het tweede lid, 1°, wordt verstaan onder te goeder trouw: het niet weten of redelijkerwijze niet kunnen weten dat men ten onrechte toelagen in het kader van het gezinsbeleid ontvangen heeft."

De Bisnota aan de leden van de Vlaamse Regering bevat de volgende toelichting betreffende voormeld artikel 13:
"*Op basis van artikel 103, §2, van het Groeipakketdecreet, worden in dit artikel de bijkomende voorwaarden voor het afzien van de terugvordering van onverschuldigde betalingen verder uitgewerkt. Met dit artikel wordt de huidige procedure gebaseerd op de Circulaire Omzendbrief 1346 verdergezet.*
Zo kan de uitbetalingsactor afzien van de terugvordering van een onverschuldigde betaling op vraag van de schuldenaar wanneer deze te goeder trouw is."

Bij de Toelichtingsnota nr. 19 van 18 mei 2021 (aangepaste versie van 26 oktober 2021) van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket betreffende de vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid en de Vlabel-procedure, worden met betrekking tot het begrip 'te goeder trouw' volgende administratieve richtlijnen gegeven:

"5.3.1. Te goeder trouw
Een ontvanger wordt geacht te goeder trouw te zijn als hij niet wist of redelijkerwijze niet kon weten dat hij ten onrechte toelagen in het kader van het gezinsbeleid heeft ontvangen.
Gelet op de complexiteit van de regelgeving kan de ontvanger niet worden geacht te weten of te moeten weten dat hij al dan niet recht had op de onverschuldigde betaalde toelage wanneer de ontvanger ter goeder trouw was en dat hij erop mag vertrouwen dat de uitbetalingsactor de juiste beslissing neemt en correct uitbetaalt.
Het is aan de uitbetalingsactor om het vermoeden van de goede trouw van de ontvanger te weerleggen. Om de goede trouw te beoordelen moet de uitbetalingsactor het standpunt innemen van een ontvanger die handelt met 'normale voorzichtigheid en toewijding' en niet dat van de concrete ontvanger die de onverschuldigde betaling ontving. Zo heeft het feit dat de concrete ontvanger het slachtoffer was van omstandigheden (ziekte, zwakzinnigheid, gebrekkige kennis van de taal, ….) die op het moment van de betaling zijn begrip konden schaden, geen weerslag.
De goede trouw van de ontvanger zal geval per geval moeten worden beoordeeld. Als algemene regel kan men stellen dat het vermoeden van de goede trouw weerlegd is als de ontvanger:

- *onverschuldigde toelagen ontving wegens frauduleuze handelingen of door de ontvanger afgelegde valse of bewust onjuiste verklaringen;*

- *bijzondere of algemene informatie (bv.: informatiebrieven, regularisatiebrieven) had ontvangen waaruit blijkt dat de beslissing tot toekenning van de toelage door de uitbetalingsactor ten onrechte is genomen;*
- *wegens de aard van de betaling (bv. dubbele betaling van eenzelfde toeslag voor dezelfde periode) zelf onmogelijk niet op de hoogte kon zijn van het feit dat de betaling onverschuldigd is."*

Er dient in eerste instantie te worden vastgesteld dat uit de betwiste terugvorderingsbeslissing d.d. 29 november 2021 blijkt dat de verwerende partij de verjaringstermijn van drie jaar heeft weerhouden en geen toepassing heeft gemaakt van de vijfjarige verjaringstermijn die conform de bepalingen van artikel 97, tweede lid Groeipakketdecreet wordt toegepast indien de onverschuldigde betaling het gevolg is van bedrog of bedrieglijke handelingen van de begunstigde.

Het behoort tot de bevoegdheid van de verwerende partij om een onderzoek inzake afzien van terugvordering uit te voeren; het behoort niet tot de bevoegdheid van de Geschillencommissie om hierover verder uitspraak te doen. De verzoekster kan hiertoe een aanvraag om af te zien van de terugvordering richten aan de verwerende partij.

Ten slotte merkt de Geschillencommissie op dat in het standpunt van verwerende partij wordt verwezen naar een bijkomend debet voor de periode van 2018 voor een bedrag van 1.797,72 euro, dat hier geen onderwerp kan uitmaken van het geschil, gelet op de bevoegdheid van de arbeidsrechtbank. De Geschillencommissie benadrukt dat verzoekster zich hiervoor tot de arbeidsrechtbank kan wenden.

6. Beslissing:

Gelet op het Decreet van 27 juli 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (*BS* 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van de verzoekende partij ontvankelijk maar **ongegrond** is. De verzoekster heeft wel de mogelijkheid om een aanvraag om af te zien van terugvordering te richten aan de verwerende partij waarbij zij verwijst naar haar precaire financiële situatie; de verzoekster kan tevens een afbetalingsplan bepalen met de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel op **25 februari 2022**;

De commissie was samengesteld uit:

De heer Herman Verlinden, voorzitter;

De heer Ignace Lambert (Opgroeien regie) en mevrouw Rita Louwagie (Infino), leden.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van de
……..

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de derde dag na de datum van dit aangetekend schrijven (art. 115, § 1, eerste lid van het Decreet van 27 april 2018 en art. 22, derde lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018).

De voorzitter	De secretaris
H. Verlinden	M. Serlippens